

Mill. Kr. mod Statens Garanti; det er en Gæld til Nationalbanken paa 235 Mill. Kr. Med Hensyn til de 71 Mill. Kr., som Staten har forsynet Landmandsbanken med lige i de allerseneste Dage, saa vidt jeg forstaaer i Gaar med 46 Mill. Kr. paa een Dag, er de udbetalt til Landmandsbanken ifølge en Bemyndigelse i Loven af September i Fjor, hvori der stod, at Landmandsbanken kunde faa Laan i Overgangstiden, som maatte komme, efter at Krakket havde været og Ordningen var truffet i September 1922. Men denne Overgangstid maa da være forbi, naar det næste Krak er kommet, som det var nu; det maa dog være den yderste Grænse for Overgangstiden for et Krak, at nu er det næste der. Det er derfor efter min Mening ikke berettiget efter denne Lovbestemmelse at fornære den atter krakkede Landmandsbank med Penge. Det, her er sket med de nævnte 71 Mill. Kr., er ikke alene reelt uforsvarligt, men det er formelt utilladeligt. Der er kommet den Tilstand, at Landmandsbanken i Løbet af faa Dage har maattet udbetale formentlig det meste af disse 71 Millioner; det skyldes den Panik, som er opstaaet ved den mærkelige Ubehændighed, hvormed den højtærede Stats- og Finansminister har lagt denne Sag til Rette. Det blev ogsaa med megen Grund paataalt af det ærede Medlem Hr. Pitzner i Gaar. Efter hvad vi har faaet oplyst i det i Nat og i Dag arbejdende Udvalg, er det allerede i Begyndelsen af den sidst forløbne Uge, at man har henvendt sig til den højtærede Stats- og Finansminister om denne Sag og underrettet ham om, at der her var Fare paa Færde; at her maatte nu rimeligvis Ambulancen træde til. Men den højtærede Minister søgte slet ikke at fremdrage den Sag overfor Rigsdagen, uagtet han havde den letteste og mest direkte Adgang dertil. Der sad jo et Udvalg angaaende Landmandsbanken, nedsat i Henhold til Ordningen af September i Fjor, hvori begge Rigsdagens Ting og alle Rigsdagens Partier er repræsenteret. I dette Udvalg ikke alene kunde, men burde den højtærede Finansminister have forhandlet denne Sag, inden han foretog Sammenkaldelsen af Landstinget telegrafisk til Forhandling, hvoraf Følgen jo maatte blive Panik. Han kunde let have tilrettelagt hele den parlamentariske og rigsdagsmæssige Ordning af denne Sag i dette Udvalg. Da tilmed Udvalget var nedsat for at følge og kontrollere Bevægelserne i Landmandsbanken, havde det været den højtærede Ministers Pligt, saa snart han fik Underretning om, at der var noget ekstraordinært paa Færde,

at gaa til dette Udvalg og underrette det. Han havde slet ikke Lov til at forholde Udvalget Meddelelsen derom og slet ikke Ret til at afskære det Ret til at være med paa Raad angaaende denne Sag. Men alt dette gjorde den højtærede Stats- og Finansminister slet ikke. Han lod den ene Dag gaa efter den anden, og til sidst bliver der Fredag udsendt telegrafisk Tilsigelse til Landstinget om at komme om Lørdagen. Panik breder sig i Byen, og Penge hæves i Landmandsbanken. Vi sammenkaldes her Lørdag for at forhandle et Lovforslag med Besked om, at det skal være vedtaget inden Mandag. Dette er en højt uheldig Fremgangsmaade, og den har kostet Staten en væsentlig Del af de 71 Millioner. Den højtærede Stats- og Finansministers Ubehændighed ved denne Lejlighed har i Sandhed været den danske Stat og de danske Skatteborgere en dyr Affære. Jeg gad vidst, hvor Skatteborgerforeningen egentlig er henne, her er noget for denne Forening at tage sig af.

I Nat og i Dag har vi forhandlet, og et Emne, der har været stærkt fremtrædende, har været det Forhold, hvori Landmandsbanken som en privat, men statsgaranteret Bank vil komme til at staa i Konkurrencen med de andre Banker. Man kan vel nærmest samle Resultatet af Forhandlingen i dette, at det, man maa vente, er, at Landmandsbanken, naar den bliver statsgaranteret, vil blive en overordentlig stor Sparekasse, i hvilken meget betydelige Pengesummer efterhaanden vil blive indskuddt. Maaske ikke lige straks, for den har jo den sorte Kokarde; men naar Folk gør sig fortrolige med, at den er statsgaranteret, maa man vente, at mange skyder deres Penge derind, fordi det er det sikreste Sted, de kan være. Imidlertid er det muligt, at Banken ikke derfor bliver nogen stor Bank, at den ikke vil faa nogen stor Forretningsvirksomhed. Men alligevel, det, at Pengene samler sig der, kan blive til stor Skade for andre Banker, og derfor har de private Banker straks gjort gældende, at der maatte kræves en Indskrænkning baade af Indlaans- og Udlaansrenten. Men det har ikke været muligt at trænge igennem overfor den højtærede Regering og dens Parti med Kravet om at faa dette indført i Lovforslaget.

En anden Ting, der har været stærkt fremme under disse Forhandlinger, har været Nedskæringsprogrammet. Man har gjort gældende, at denne Bank skal skæres ned, og det er sikkert rigtigt. Jeg tror, at man med Grund kan bebrejde den nuværende Ledelse af Banken, at den ikke har for-